

PERSBERICHT

12 januari 2023

Verslag aan het federale parlement: Controle van kmo's onderworpen aan de vennootschapsbelasting

Het Rekenhof onderzocht het controlebeleid inzake de fiscale aangiften van de kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) die zijn onderworpen aan de vennootschapsbelasting. Het beleid van fiscale controle dat de FOD Financiën hanteert mag dan in overeenstemming zijn met de internationale goede praktijken, door de afname van zijn personeel kan hij niet alle geplande belastingcontroles uitvoeren of voldoende garanderen dat alle kmo's gelijk worden behandeld. Zo lopen twee kmo's met eenzelfde fiscaal risiconiveau niet dezelfde kans te worden gecontroleerd afhankelijk van waar ze gevestigd zijn. Ook wat het sanctiebeleid en de toepassing van belastingverhogingen betreft, is de gelijke behandeling van kmo's onvoldoende gewaarborgd. De voornaamste vaststellingen en aanbevelingen van het Rekenhof worden vermeld op de interactieve site <https://isoc-venb.ccrek.be/> die het mogelijk maakt de ongelijke behandeling van kmo's te visualiseren.

Vijfhonderdduizend kmo's dienen jaarlijks een aangifte in voor de vennootschapsbelasting. Elk jaar kijken de controleteams van veertien centra KMO van de FOD Financiën gespreid over het hele land ongeveer 50.000 aangiften na. Overeenkomstig de internationale goede praktijken berust het fiscale controlebeleid van de FOD op drie beginselen: beter gerichte controles door gebruik van een rendementsdrempel waaronder de controles niet meer verplicht worden uitgevoerd, gelijke behandeling van de kmo's (waarbij eenzelfde fiscaal risico leidt tot dezelfde kans op controle) en evenwicht tussen de controles geselecteerd op basis van gecentraliseerde risicoanalyses en deze geselecteerd door de lokale controleurs.

Dat beleid moet gezien worden in een context waarin het aantal controleurs van de centra KMO aanzienlijk terugloopt (-21 % tussen 2016 en 2021), een afname die veel sneller verliep dan die bij de personeelsleden van de FOD Financiën. Zo zagen de centra KMO van Aalst, Brussel II of Charleroi 30 % van hun controleurs vertrekken tussen 2016 en 2021.

 [Een module van de interactieve site geeft de evolutie 2016-2021 van het personeelsbestand](#) (in voltijdse equivalenten (VTE) en in percentages)

Het Rekenhof stelde vast dat de controleurs niet over de centra KMO waren gespreid op basis van het aantal kmo's waarvoor elk centrum verantwoordelijk is, noch op basis van de fiscale risico's of het aantal uit te voeren controles. Zo kon een centrum KMO in 2019 per werkdag verantwoordelijk zijn voor tweemaal zoveel kmo's of drie keer zoveel controles toegewezen krijgen als een ander centrum. In bepaalde centra kon de helft van de geplande controles niet worden uitgevoerd.

- Op de interactieve site zijn er modules om de [werklast van elk centrum KMO](#), het [percentage uitgevoerde controles en de kans op controle bij gelijk fiscaal risico te raadplegen](#).
- Er zijn ook interactieve kaarten beschikbaar van de [uitvoering van de fiscale controles](#) en van het [aandeel gecontroleerde kmo's](#) tussen 2018 en 2020.

Een andere bron van ongelijke behandeling is het gebrek aan omkadering en uniformiteit van het sanctiebeleid. Sommige controleurs stellen immers voor, wanneer een akkoord wordt gesloten met de belastingplichtige, om de belastingverhogingen die normaal worden toegepast, te laten vallen. Bij gebrek aan een wettelijk kader zijn de praktijken niet geharmoniseerd. Aangezien de controleurs ook bevoegd zijn om akkoorden te sluiten, beschikken ze over een ruime discretionaire bevoegdheid.

Het evenwicht tussen de centrale selectie en de lokale selectie dat de FOD Financiën wil garanderen, blijkt tot slot niet haalbaar in de praktijk. De centra KMO gebruiken immers hun quotum voor de lokale selectie om meer centrale opdrachten uit te voeren wanneer ze over onvoldoende personeelsleden beschikken om alle controles van de centrale selectie uit te voeren. Voor de lokale selectie wordt bovendien ook grotendeels gebruik gemaakt van de lijsten die door het hoofdbestuur worden verstrekt in plaats van te steunen op een echte lokale selectie die volledig op initiatief van de controleurs werd uitgevoerd.

Het Rekenhof beveelt aan de controleurs beter te spreiden over de centra KMO om te waarborgen dat de kans op controle even groot is voor eenzelfde fiscaal risico en om tot een evenwicht te komen tussen centrale en lokale selectie. Het beveelt ook aan te zorgen voor een objectievere rendementsdrempel om te bepalen welke controles zullen worden uitgevoerd.

Voorts beveelt het aan het beleid om af te zien van belastingverhogingen beter te omkaderen, een functiescheiding te overwegen tussen de controleur en de beambte die instaat voor het sluiten van akkoorden, en erop toe te zien dat de controlerichtlijnen eenvormig worden toegepast in alle centra KMO.

Het beveelt tot slot aan in de jaarlijkse statistieken gegevens te publiceren over het personeelsbestand dat bevoegd is voor de controles en de verdeling ervan (ook ten aanzien van het aantal ondernemingen), over de uitvoering van de controleopdrachten en over de meer gedetailleerde resultaten van de verschillende soorten selecties, om de resultaten van het controlebeleid transparanter te maken.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag "Controle van kmo's onderworpen aan de vennootschapsbelasting" werd aan het federale parlement bezorgd. Het verslag, de samenvatting en dit persbericht zijn beschikbaar op

www.rekenhof.be. De interactieve site <https://isoc-venb.ccrek.be/> vermeldt ook de voornaamste vaststellingen en aanbevelingen van het Rekenhof.